

Møte i

EØS-utvalget

onsdag den 21. april kl. 12

Finanskomiteens medlemmer var innkalt for å delta i behandlingen av sak nr. 1.

Møtet ble ledet av komiteens nestleder, *Inge Lønning*.

Til stede var: Inge Lønning, Haakon Blankenborg, Julie Christiansen, Morten Høglund, Bjørn Jacobsen, Jon Lilletun, Oddvard Nilsen, Lars Rise, Christopher Stensaker, Gunhild Øyangen, Reidar Sandal, Morten Lund, Grethe Fossli, Petter Løvik, Marit Arnstad.

Fra finanskomiteen: Hill-Marta Solberg, Ingebrigt S. Sørfonn, Øystein Djupedal, Svein Flåtten, Ranveig Frøiland, Gjermund Hagesæter, Svein Roald Hansen, Torbjørn Hansen, Per Erik Monsen, Tore Nordtun, Torstein Rudihagen, Heidi Grande Røys, Bjørg Tørresdal og May Britt Vihovde.

Av Regjeringens medlemmer var til stede: utenriksminister Jan Petersen og finansminister Per-Kristian Foss.

Følgende embetsmenn ble gitt adgang til møtet: statssekretær Øystein Børmer, Finansdepartementet, ekspedisjonssjef Oda Sletnes, Utenriksdepartementet, ekspedisjonssjef Nina Bjerkedal, Finansdepartementet, avdelingsdirektør Irvin Høyland, Utenriksdepartementet, lovrådgiver Astrid Erlingsen, Finansdepartementet og seniorrådgiver Ingrid Hoff, Finansdepartementet.

Videre var til stede komiteens sekretær, Christian Syse

D a g s o r d e n :

1. Notifikasjon av reduserte satser for arbeidsgiveravgift for visse sektorer v/ finansministeren.
2. Eventuelt

S a k n r . 1

Notifikasjon av reduserte satser for arbeidsgiveravgift for visse sektorer v/ finansministeren

Utenriksminister Jan Petersen: Saken om differensiert arbeidsgiveravgift har vært vanskelig både for Regjeringen og for Stortinget. Vi er vel alle av den oppfatning at ordningen har fungert godt som et enkelt og treffsikkert virkemiddel for å fremme bosetting og sysselsetting i områder hvor det er behov for kompensasjon for naturgitte ulemper.

Selv om skattepolitikken og distriktpolitikken isolert sett ligger utenfor EØS-avtalens saker og virkeområde, er det et faktum at ulike skattesatser gir de økonomiske operatørene ulike rammebetingelser. Derfor blir slike ordninger vurdert i forhold til statsstøttereguleringen. Vi må derfor ha et saklig grunnlag for støtten som samsvarer med EØS-avtalens regler, noe vi også har hatt. Både under medlemskapsforhandlingene i 1994 og i senere notifiseringssaker for ESA er ordningen blitt godtatt som indirekte transportstøtte.

Imidlertid har kommisjonen vedtatt nye retningslinjer for sine vurderinger av hva som er lovlig statsstøtte. Tilsvarende retningslinjer er vedtatt av ESA. Kommisjonen har fastslått at en svensk ordning med store likhetspunkter med den norske differensierte arbeidsgiveravgiften ikke var i samsvar med de nye retningslinjene. ESAs vurdering av vår ordning er således en refleks av utviklingen i EU.

Jeg skal ikke gjenta historikken i saken, men minne om at Regjeringen etter særdeles vanskelige forhandlinger med våre EFTA-partnere klarte å skjerme tiltakszonen fra kravet til omlegging. Vi har også unntak for primærnæringene, fordi disse ligger utenfor EØS-avtalens virkeområde. Videre har vi fått overgangsregler for sonene utenfor tiltakszonen og fått ESAs godkjenning av en direkte transportstøtte.

Før ordet gis videre til finansministeren, vil jeg gjerne si at saken på mange måter illustrerer det dilemmaet Norge som EØS-land står overfor. Som nevnt er vår situasjon i dag en refleks av de revurderinger som foregikk i EU, og som førte til at den svenske ordningen falt. Riktignok har ESA i prinsippet en selvstendig rolle når det gjelder vurderingen av hvilke ordninger som samsvarer med EØS-avtalen. Likevel er det slik at de to sidene i EØS skal tilstrebe homogen tolkning av det felles regelverket. Det vil ikke være realistisk å vente at ESA i denne situasjonen fornyet godkjenningen.

Statsråd Per-Kristian Foss: Regjeringen har med dette, som også er oversendt komiteens medlemmer på forhånd, fulgt opp Stortingets vedtak av 26. november i fjor. Her ble Regjeringen som kjent anmodet om å utforme forslag til regelverk som så langt som mulig viderefører ordningen med gradert arbeidsgiveravgift for bransjer eller

vesentlige deler av bransjer som ikke er i konkurranse med virksomhet i andre EØS-land. Det ble forutsatt den gang at en videreføring skulle gjelde for hele eller vesentlige deler av en bransje i samme arbeidsgiveravgiftssone, og at den ikke skulle være i strid med EØS-avtalen.

Regjeringen ble bedt om å utforme forslag til en slik ordning innen utgangen av mars. Finansdepartementet har på denne bakgrunn utarbeidet et utkast til notifikasjon til ESA. Dette var ferdig i mars måned, men på grunn av utenrikskomiteens utenlandsreise i slutten av mars har det ikke vært mulig å få fremlagt utkastet for EØS-utvalget før nå.

Før utkastet til notifikasjon ble utarbeidet, innhentet Regjeringen en uavhengig rapport utarbeidet av ECON Analyse i samarbeid med advokatfirmaet Schjødt, med det formål å kartlegge konkurranseflater mellom foretak i sonene II, III og IV og konkurrenter i andre EØS-land.

For industriforetak har ECON kartlagt konkurranseflatene på grunnlag av regionaliserte eksport- og importdata. For foretak i tjenesteytende sektor har ECON kartlagt konkurranseflatene i hovedsak på basis av kunnskap om markedsforholdene i de ulike bransjene og intervjuer med et utvalg av foretakene. ECON finner at de fleste foretak innen industri har konkurranseflater mot konkurrenter i EØS, særlig som følge av den store bredden i norsk industrivareimport. Ifølge ECON er det likevel enkelte industriforetak som opererer i lokale markeder. Når det gjelder tjenesteytende sektorer, konkluderer ECON med at foretakene i 213 av 285 bransjer i sonene II, III og IV opererer i lokale markeder, dvs. 75 pst. av tjenestebansjane har ingen vesentlig konkurranseflate mot EØS-foretak.

I ECONs tabeller presenteres vurderingen av de ulike bransjers konkurranseflater. Disse tabellene er også oversendt. Der ECON har konkludert med at bransjer er i konkurranse med andre EØS-land, har de satt vurderingen til 2, mens der de har konkludert med at bransjen opererer i et lokalt marked, er vurderingen angitt med 0. Der bransjen delvis er utsatt for konkurranse og delvis ikke, er angivelsen 0/2 i tabellen. Om det enkelte foretak er utsatt for konkurranse i de sistnevnte tilfellene, er avhengig av avstanden til grensen og type og størrelse på det enkelte foretak.

Regjeringen har utarbeidet et utkast til notifikasjon til ESA basert på ECONs rapport og konklusjoner. I utkastet til notifikasjon er det bare tatt med de bransjer eller vesentlige deler av bransjer som ikke i det hele tatt, eller bare delvis, er utsatt for konkurranse. For enkelte av de bransjer som bare delvis er utsatt for konkurranse, har ECON forklart at vurderingen bl.a. er avhengig av om det ligger store kjøpesentre på den andre siden av grensen, og at det således er vanskelig å angi noen kritisk grense for hvorvidt bransjen er utsatt for konkurranse eller ikke. Dette

gjelder varehandel med et bredt vareutvalg i sonene III og IV og varehandel med klær og møbler i sone IV. Disse næringskodene er likevel tatt med i notifikasjonen av unntatte sektorer i de aktuelle sonene, slik at ESA kan foreta sin egen vurdering av konkurranseaspektet.

Selv om vi nå legger opp til en omfattende notifikasjon, vil jeg vise til Regjeringens synspunkter i St.prp. nr. 1 for i fjor, altså budsjettet. Man kan vanskelig forestille seg et generelt system som sikrer dokumentasjon for at støtte til samtlige enkeltbedrifter innenfor de unntatte bransjene ikke vil påvirke samhandelen, slik ESA til nå har krevd. I hele bransjer vil det ifølge ESA så godt som alltid være foretak hvis virksomhet er aktuelt eller potensielt i konkurranse med virksomhet innenfor EØS. Dette skyldes den lave terskelen for potensiell påvirkning av samhandelen. Selv om det kan oppstå problemer knyttet til utformingen og til praktiseringen av regler som unntar bransjer i henhold til rapporten, har Regjeringen valgt å legge rapporten til grunn i sin helhet ved notifikasjonen til ESA. Dette sikrer at alle muligheter blir utprøvd. Når det gjelder mulighetene for å formulere generelle regler og problemene knyttet til håndhevingen av et system som følger opp ECONs rapport, er dette forhold Regjeringen må komme tilbake til når ESAs vedtak er klart og man ser omfanget av en eventuell godkjenning. Stortingets forbehold om at eventuelle unntak må gjelde hele sektorer eller vesentlige deler av sektorer, vil bli fulgt opp.

Med hensyn til de økonomiske virkningene innebærer som kjent omleggingen av den differensierte arbeidsgiveravgiften fra 1. januar i hovedtrekk for det første en videreføring av ordningene for Finnmark og Nord-Troms og for primærnæringene, fiskeri og landbruk, dernest en videreføring av differensieringen innenfor det fribeløpet som statsstøtteregulverket tillater, fribeløpsordningen. I tillegg innebærer omleggingen en overgangsperiode på tre år slik at full sats først innføres i 2007 i sone III og IV. De økte avgiftsinntektene tilbakeføres i sin helhet til distriktene gjennom kompensasjon til offentlig sektor, en ny ordning for direkte transportstøtte og næringsrettede utviklingstiltak. Offentlig og privat sektor likebehandles i avgiftssystemet også etter omleggingen. Dette gjør avgiftssystemet svært mye enklere å administrere. Det hindrer også uheldig konkurransevridning mellom offentlig og privat foretak.

ECON har som ventet funnet at offentlig virksomhet, med få unntak, ikke har konkurranseflate mot tilsvarende virksomheter i andre EØS-land. I privat sektor skjermer dagens fribeløpsordning 114 000 årsverk som ellers ville vært berørt av omleggingen. Andelen som skjermes, er høyere i tjenestesektoren enn i industrien. Det er i hovedsak i tjenestesektorene ECON finner bransjer som ikke er konkurranseutsatte. Hele 65 pst. av årsverkene i disse bransjene i privat sektor vil uansett skjermes av fribeløpsordningen. For knappe 30 000 årsverk vil det svares lavere avgift enn i dag dersom disse bransjene i sin helhet får unntak.

Den overgangsordningen som ESA har godkjent, innebærer en gradvis økning i arbeidsgiveravgiften i sonene III og IV fram mot 2007 for de bedriftene som ikke er skjermet gjennom fribeløpsgrensen. Sammenliknet med en slik innfasing vil skattelettelsen i privat sektor som eventuelt følger av ECONs forslag, kunne utgjøre om lag 400 mill. kr i 2005. I 2007 vil det tilsvarende beløpet kunne være om lag 700 mill. kr. Denne skattelettelsen vil i sin helhet tilfalle ikke-konkurransutsatte foretak, og vil motsvares av reduserte bevilgninger til næringsrettede utviklingstiltak.

Et avgiftsunntak som bare omfatter ikke-konkurransutsatte bransjer, vil nok isolert sett oppfattes som positivt for de bedriftene som vil nyte godt av nedsatt avgift. En slik ordning vil imidlertid favorisere ikke-konkurransutsatte enkeltbedrifter på bekostning av mer konkurranseutsatte bedrifter – dette vil skape uheldige konkurranseforhold mellom bedrifter i samme region. En slik forskjellsbehandling vil bl.a. gjennom virkningene i arbeidsmarkedet kunne bidra til ytterligere press på lønnsomheten i bransjer som ikke nyter godt av avgiftsfordelen, og medføre at distriktene utvikler et næringsliv som i større grad vil være dominert av skjermet virksomhet.

Regjeringen mener på denne bakgrunn at det er argumenter for ikke å gå videre med saken overfor ESA, men i tråd med Stortingets pålegg legger Regjeringen opp til å fremme eventuelle forslag til endringer i regelverket og bevilgningsvedtak som følger av ordningen så snart eventuell godkjenning fra ESA foreligger, fortrinnsvis fra 1. januar 2005.

Fung. leder: Takk for redegjørelsene.

Hill-Marta Solberg (A): Jeg vil først si at Arbeiderpartiet er tilfreds med at Regjeringen nå følger opp pålegget fra Stortinget fra desember på den måten som det er gjort rede for fra utenriksministerens og finansministerens side. Jeg forstår det også slik at når Regjeringen fremmer og tilrår notifikasjon på den måten som det er lagt fram, innebærer det at man legger til grunn de vurderingene som ligger i ECONs Analyse.

Det er et viktig forhold som Arbeiderpartiet vil understreke i dag, og det er på hvilken måte notifikasjonssaken tilrettelegges i forhold til ESA. Vi mener det er viktig for norske interesser at man gjør det på en slik måte at ESAs behov for å åpne sak avgrenses så langt som mulig. Med det mener jeg å si at det er åpenbart at det er enkelte tilfeller som er veldig enkle, og så er det andre tilfeller som er mer kompliserte, og der det er behov for mer omfattende behandling. Vår anmodning til

Regjeringen er at notifikasjonssaken overfor ESA anrettes på den måten. Det vil gi en mulighet for at de enkle tilfellene kan behandles raskt og effektivt, altså uten at det åpnes en mer omfattende sak på det.

Vi er også enig i det som er sagt slik saken er presentert nå, at det er de enkleste tilfellene på denne lista som det nå søkes notifikasjon for, men vi forutsetter også at bransjer som nå ikke anses som så åpenbare at det er søkt notifikasjon, kan oversendes senere.

Så synes jeg også det er viktig å få minnet om at vår oppfatning er at begrepet ”videreføres så langt som mulig”, som var hovedinnholdet i Stortingets vedtak for vårt vedkommende, også innebærer at vi mener at lav avgift må videreføres også for kommunesektoren. Det har vært vårt standpunkt hele veien.

Så mener vi videre at der lav avgift kan gjennomføres, bør det også gjøres så snart som mulig, og også om mulig fra et tidspunkt allerede i 2004.

Til slutt vil jeg minne om at man i forbindelse med det enstemmige stortingsvedtaket før jul sa:

”Komiteen legger til grunn at alle kompensasjonstiltakene skal innrettes til de områder i det enkelte fylket som er påført økt avgift.”

Det var en del av finansinnstillingen i desember. Det innebærer at kompensasjonsbeløpene i et fylke skal tilføres den delen av fylket som ligger i en arbeidsgiveravgiftssone der avgiften faktisk er økt. I de fleste fylkene er dette tydeligvis uproblematisk, men så forstår vi at det er tilfeller der det er diskusjon rundt dette, spesielt gjelder dette Telemark. Vi vil bare understreke fra vår side at vi mener at kompensasjonsbeløpene skal tilføres den delen av fylket som ligger innenfor en avgiftssone der man får økt avgift.

Øystein Djupedal (SV): La meg starte med å si at vi i all hovedsak slutter oss til det innlegget Hill-Marta Solberg akkurat nå holdt på vegne av Arbeiderpartiet.

Det denne saken viser, er hvor uendelig viktig den jobben Stortinget gjorde i løpet av i fjor høst, var, nemlig ved at et enstemmig storting gikk grundig inn i dette og så på mulighetene til å videreføre arbeidsgiveravgiften som et treffsikkert virkemiddel i distriktpolitikken. Det viste seg altså å være mulig, og det som nå ligger foran oss, viser at Stortinget her faktisk tok alle nødvendige grep og fattet vedtak.

Fra vår side vil vi gi tilslutning til det som ligger her. Vi vil understreke de hovedpoengene som Arbeiderpartiet også har. Offentlig sektor må altså ikke inngå i dette. Det finnes ikke konkurranseflate på dette. Når det gjelder de få konfliktområdene som måtte ligge her, knyttet til varehandel på svensk side, og hva det måtte være, og knyttet til at det er bygd supermarked som muligens kan konkurrere med norske kjøpesenter, så håper jeg det er mulig å tenke seg at man tar dette avgrenset, og at de konfliktområdene som måtte finnes i dette, behandles separat, og det øvrige behandles på en måte som gjør at man får fortest mulig klarhet i om dette faktisk kan gjennomføres. Hvis det da er mulig å tenke seg at dette kan gjennomføres allerede i år, hadde det vært langt å foretrekke for de næringsvirksomhetene det her er snakk om, men der må Regjeringen komme tilbake til hvilke tidsaspekt det er mulig å se for seg. Dette skal vel behandles i ESA, så det er vel ikke sikkert at Regjeringen har full klarhet i hvor lang tid ESA vil bruke på sin saksbehandling av dette.

Vi er godt tilfreds med det som ligger her, og mener at det dette viser, er at man burde ha startet denne prosessen lenge før, og at ikke Stortinget skulle tatt dette ansvaret. Men når det først skjedde, viser det jo at Stortinget her gjorde et meget viktig arbeid.

Marit Arnstad (Sp): Senterpartiet synes også det er positivt at Regjeringen nå vil unnta bransjer eller deler av bransjer, og det bringer jo saken et steg videre. Men Senterpartiet mener i utgangspunktet at en ikke hadde behøvd å notisere dette til ESA, i den forstand at statsstøttebegrepet i Artikkel 61 (1) i EØS-avtalen også angir grensen for ESAs kompetanse, og slik sett egentlig ikke medfører at dette trenger å notiseres til ESA. Det ville ha vært vårt utgangspunkt, men vi ser at Regjeringen her vil velge å notisere og gå inn i en prosess med ESA. Jeg vil da understreke betydningen av at en i den prosessen går inn med en reell forhandlingsvilje for å få mest mulig unntak.

Jeg finner grunn til å understreke det, fordi både utenriksministerens og finansministerens innledning her fortsatt er preget av en litt blandet tro på om det er mulig å få gjennom en slik ordning. En må nå forvente at Regjeringen faktisk går inn med den reelle forhandlingsevne og -vilje, både uformelt og formelt, som en må kunne vente på bakgrunn av Stortingets vedtak i disse sakene.

Jeg har lyst til å påpeke at de uttalelser som Einar Bull har kommet med til NTB om denne saken, der han også bruker Regjeringens tidligere utsagn om at dette er vanskelig og komplisert som et argument for at det vil bli vanskelig å få det gjennomført, ikke er heldig i forhold til forhandlinger om nasjonale interesser. Jeg har lyst til å understreke det fra Senterpartiets side.

Senterpartiet synes også det er viktig at mest mulig blir inkludert, men jeg deler også det synspunkt som kommer fra Arbeiderpartiet om at man får ta det enkle først, fordi det er viktig at en her tar det som er greiest å administrere. Jeg har imidlertid også lyst til å gjøre oppmerksom på at Schjødt i sin betenkning sier at det ikke vil være slik at det er ESA som må vurdere enkelttilfeller, men at det i stor grad vil bli overlatt til nasjonale myndigheter å vurdere de enkelttilfeller som måtte være vanskelige i forhold til gråsoner eller i forhold til f.eks. integrerte foretak. Jeg vil gjerne høre Regjeringens vurdering av om det vil være ESA som går gjennom enkelttilfeller, eller om en anser det som en oppgave for nasjonale myndigheter dersom ESA godtar de generelle retningslinjene.

Vi deler også Arbeiderpartiets synspunkt om at dette bør gjennomføres så raskt som mulig, og at offentlig sektor må inkluderes. Men igjen vil jeg på vegne av Senterpartiet advare mot at en viderefører den type argumentasjon som også ligger i finansministerens brev, nest siste avsnitt, og som også ligger til grunn for den tvil som Einar Bull har valgt å så i media omkring muligheten til å få de unntak som Regjeringen nå vil be om.

Bjørn Jacobsen (SV): Felleskjøpa blei i utgangspunktet ikkje omfatta av det såkalte primærnæringsunntaket, fordi ein mindre del av omsetninga går til kundar utanfor landbruket. Men no når vi har fått ein, kva skal vi kalle det, mindre restriktiv tolking av regelverket, som ein no tek sikte på, ville det etter mitt syn vere naturleg å inkludere desse bedriftene og den delen av meieribransjen som heller ikkje fekk unntak i første omgang. Desse burde altså kunne oppnå unntak no. Vil dette bli følgt opp på noko vis av statsråden?

Hill-Marta Solberg (A): Jeg vil før finansministeren og utenriksministeren svarer vise til det brevet som EØS-utvalget har fått fra finansministeren. I nest siste avsnitt peker han på at det kan oppstå en ny konkurransevridende situasjon gitt ulike avgifter bransjer imellom. Vår vurdering er at finansministeren problematiserer dette uten å ta hensyn til følgende, nemlig at det man nå kan få på plass gjennom den notifikasjonen man forhåpentligvis får gjennom i ESA, først og fremst er rettet mot tjenesteytende næringer, mens det er produksjonsnæringene som nyter godt av de øvrige tiltakene som er kommet på plass, spesielt når det gjelder transportstøtten. Så de ulike delene av denne saken retter seg altså inn mot ulike sektorer i næringslivet. Det er jo helt åpenbart at det primært er de tjenesteytende næringene som nå vil nyte godt av at man forhåpentligvis får beholde den differensierte arbeidsgiveravgiften.

Statsråd Per-Kristian Foss: Det siste er vi enig i, men det vi påpeker her, er jo at hvis man får godkjent et system som man nå har søkt om, vil det være mindre attraktivt å etablere konkurranseutsatt virksomhet i de sonene som her er omtalt enn det var tidligere. Det kommer man ikke utenom. Så kan man diskutere hvilken virkning det vil ha i virkelighetens verden, dvs. om det er andre lokaliseringsfaktorer som teller. Men de ulemper som følger, særlig for større konkurranseutsatte virksomheter utover fribeløpsordningen, vil ikke være oppveid av transportstøtten.

Så over til de konkrete spørsmål som er stilt. Vi har selvfølgelig ønske om at eventuelle endringer vi får gjennom kan iverksettes så snart som mulig, men jeg kan ikke svare på hvor lang tid ESA vil bruke på notifikasjonsprosessen. Kommunesektoren er uproblematisk i forhold til dette. Dette er og blir fullt ut kompensert gjennom overføringene, og er ikke slik sett bestridt av verken denne rapporten eller av ESA.

Så var Solberg inne på at vi måtte tilrettelegge slik at det ikke blir åpnet sak. Vi har likevel valgt å tilrettelegge, og jeg merket meg uttalelser på forhånd, ikke minst fra Schjøtt-Pedersen, som har bedt om at vi i alle fall prøver å få med flest mulig bransjer, og det materialet som nå er tilrettelagt, er det samme som firmaet ECON Analyse med rådgivere i advokatfirmaet Schjødt har anbefalt oss. Vi har valgt ikke å gå inn i det og foreta noen ytterligere kvalitetssikring eller skjønnsmessig subjektiv vurdering av det, men har villet legge til rette så mye som mulig. Det innebærer jo at ESA selv kan velge den prosess de ønsker videre, om de ønsker å godta noe uten å gå inn i en bred notifikasjonsprosess. Men det innebærer altså at man må sende det til samtlige EU-land for uttalelse osv. – ja, man kjenner prosessen. Det er nå opp til ESA å velge. Men jeg må vel likevel antyde at ESAs hittidige uttalelser nok legger til grunn et strengere konkurransebegrep enn ECON-rapporten synes å gjøre, bl.a. er uttrykket potensiell konkurranse brukt av ESA i en serie uttalelser. Hvordan de vil karakterisere det, er jeg litt usikker på.

Når det gjelder Telemark-eksempelet, som vi velger å kalle det, har jeg forstått at kommunalministeren fullt ut deler det synspunkt som representanten Solberg gir uttrykk for. Strukturtiltakene skal bare omfatte de kommuner som berøres av denne omleggingen.

Til Djupedal må jeg si at jeg ikke nå skal gå inn i noen debatt om hva som var viktig og riktig av Stortinget å gjøre, men bare understreke at det at vi notifiserer et forslag ikke er en garanti for at det blir gjennomført, at vi får anledning til å gjøre det.

Når det gjelder Arnstad uttalelse om at det ikke var nødvendig å notifisere, kan jeg bare svare på det ved å si at det egentlig er tre poenger her. Stortinget har bedt oss om å notifisere, og det er det vi nå gjør. Det andre er at tidligere omlegginger i arbeidsgiveravgiftsordningene har vært behandlet på denne måten, ikke minst av Bondevik I-regjeringen, og

la meg si det slik: Dersom vi skulle legge til grunn den vurdering som Regjeringen altså ikke har, at dette ikke berøres av statsstøttereglene, så ville det vært en ganske betydelig risiko for at enkeltbedriftene ville komme i erstatningsansvar. Samtlige næringslivsorganisasjoner, også deres lokale avdelinger i Nord-Norge m.v., har frarådet en slik fremgangsmåte. Det er altså ikke Regjeringen som nå vil bli erstatningsansvarlig, men den enkelte bedrift.

Det er riktig som det er sagt fra representanten Arnstad, at ESA har gitt uttrykk for at det ikke er de som skal sitte og være saksbehandler for eventuelle søknader fra enkeltbedrifter. Men de vil nok legge kriterier for det som vil være ganske begrensende for norske myndigheters behandling. Det vet vi imidlertid ikke svaret på før vi har sett behandlingen av denne notifikasjonen. Men så langt de har uttalt seg, har de pekt på at det er myndighetenes jobb å eventuelt godkjenne det, men kriteriene må følge EUs regler.

Til Bjørn Jacobsen vil jeg vise til tidligere svar og si at vi har valgt å følge det råd som er gitt fra konsulentene om hvorvidt vi bør gå ut på bransjemessig basis.

Haakon Blankenborg (A): Eg har eit konkret spørsmål ut frå det finansministeren no sa. Har finansministeren tenkt på om Regjeringa bør gjennomføre tiltaka om ein får godkjenning eller ikkje? Det var ein kommentar som gjorde at ein kunne kome i tvil, at godkjenning av notifikasjonen ville bety at ein kunne gjennomføre tiltaka, men har Regjeringa tenkt på om ho skal gjennomføre dei?

Statsråd Per-Kristian Foss: Jeg sa avslutningsvis at vi ikke kan unnlate å peke på argumentet for ikke å gå videre, men jeg la til i samme setning at Regjeringen i tråd med Stortingets pålegg legger opp til å fremme eventuelle forslag til endringer i regelverket og bevilgningsvedtaket som følge av en notifikasjonsgodkjennelse.

Øystein Djupedal (SV): Bare kort siden temaet ble tatt opp igjen: Det er klart at dette selvfølgelig også er en politisk ytring som i den grad den brukes offentlig, vil svekke Norges posisjon i det som for øvrig har vært et enstemmig stortings ønske, nemlig det som ligger her. Det betyr at det er helt legitimt å skrive det i et brev til denne komiteen, og at Regjeringen mener at det sikkert finnes økonomiske og politiske argumenter mot det som ligger her. Hvis Regjeringens medlemmer deltar med disse argumentene offentlig, vil jo det entydig svekke det som er sakens natur og konklusjon. Det håper jeg både finansministeren og

utenriksministeren avstår fra i offentligheten. Det vil ikke tjene denne saken overhodet.

Statsråd Per-Kristian Foss: Vi fremmer denne søknaden med alt det alvor som ligger i den. Vi har brukt de rådgivere som ikke minst representanter fra partier som deltok under stortingsbehandlingen, har bedt oss om å gjøre. Men for å si det slik har advokatfirmaet Schjødt vært en ivrig debattant her. Vi har i tillegg bedt Econ Analyse, som har stått utenfor denne prosessen, om å gjøre det. Vi legger det fullstendig til grunn. Vi legger ikke inn vårt eget skjønn i søknaden.

Jeg må også få anmode andre representanter om ikke å gi media inntrykk av at dette nå er vedtatt. Vi kan lett få det inntrykket, særlig fra nordnorske aviser. Vi får telefoner som stiller spørsmål om når avgiften vil bli endret, om det er i neste uke eller i neste uke deretter. Man må på en måte få frem at dette er en prosess der vi søker om notifikasjon. Jeg har heldigvis ikke fått noen spørsmål her, og jeg akter heller ikke å svare på andre spørsmål om sjansene for at det skulle gå bra. Vi vil ikke utstyre det med noen subjektive vurderinger av den type.

Gjermund Hagesæter (FrP): Eg vil slutte meg til det siste som finansministeren sa, at det er openberre problem både med utforming og praktisering av ei slik ordning. Det vil nok sjølvsagt òg ESA sjå, og det vil vel kanskje gjere dette vanskelegare å få igjennom. Derfor er det veldig viktig at det ikkje blir skapa eit inntrykk av at det er plankekøyering å få dette igjennom og få godkjenning frå ESA, med den skuffelsen det kan medføre. Eg synest det er på sin plass det som står i dette notatet, at det skal liggje føre ei eventuell godkjenning frå ESA. Vi skal også sjølvsagt halde moglegheita open for at ESA vil ha ein del innvendingar mot dette, slik at det derfor kanskje heller ikkje vil bli godkjent av ESA.

Haakon Blankenborg (A): Det høyrer ut som det er slutt, så no har eg det faste spørsmålet mitt. Det gjeld den offenlege delen av dette. Eg skal ikkje seie klok av skade, men iallfall av erfaring er det nyttig om ein seier kva som er offentleg. Brevet som har gått frå finansministeren til Stortinget er naturlegvis ei offentleg sak. Utgreiinga er så vidt eg høyrer heilt identisk omtrent med brevet, så vidare offentleggjing av utgreiinga må bli fullstendig opp til finansministeren. Lista ligg på nettet, så ho må ein vel betrakte som offentleg.

Når det gjeld det brevet som går til ESA, er vel det slik å forstå at det ikkje er skrive ferdig, men ligg i utkast, og det vert eventuelt publisert

ved ei seinare anledning. Det ligg vel ingen dramatikk i dette, slik at offentliggjerding rundt dette møtet skulle vere teken vare på ved at det som er framlagt i praksis er offentlig tilgjengeleg. Er det riktig forstått?

Statsråd Per-Kristian Foss: Jeg anmodet lederen før møtets åpning om å få lov til å offentliggjøre den redegjørelsen som jeg holdt. Ellers er det riktig som Blankenborg beskriver, at alt annet er offentlig tilgjengeleg og ligger på nettet, og man kan gå inn å ha meninger og synspunkter på det. Det vi søker ESA om, må likevel under alle omstendigheter vere offentlig. Det engelskspråklige søknadsbrevet er vel klart til ekspedisjon med det første, og vil selvfølgelig også på vanlig måte vere offentlig.

Fung. leder: Lederen kan ikke se noe i regelverket for EØS-utvalget som skulle tale imot at en redegjørelse av denne karakter kan vere offentlig tilgjengeleg.

Da er det ikke flere som har bedt om ordet til sak nr. 1, og det innebærer at finanskomiteens medlemmer kan permitteres.

S a k n r . 2

Eventuelt

Fung. leder: Som EØS-utvalgets medlemmer vil vite er det ikke alminnelig at vi har daglige møter i dette utvalg, men for å vere på den sikre siden har vi tatt høyde for at det kunne inntreffe dramatiske ting fra i går til i dag. Hvis utenriksministeren har funnet noe dramatikk, så har han anledningen nå.

Utenriksminister Jan Petersen: Jeg har funnet mye dramatikk, men intet som har med EØS-utvalget å gjøre. Vi har ikke noe mer å forelegge.

Fung. leder: Regjeringen har ikke klart å skape noe dramatikk selv heller med andre ord.

Ingen har bedt om ordet til sak nr. 2.

Møtet hevet kl. 12.40.